

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/91/2021
Identifikačné číslo spisu:	1214215276
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1214215276.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcov: 1/ A. L. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXXX/XA, L., 2/ K. B. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXXX/XA, L., právne zast. Jarabica, s.r.o. advokátskou kanceláriou, so sídlom Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava, IČO: 47 454 831, proti žalovanému: Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Prešovská 48, 826 46 Bratislava, IČO: 35 850 370, právne zastúpený ius aegis s.r.o. so sídlom Nedbalova 12, 811 01 Bratislava, IČO: 36 857 203, o uloženie povinnosti, o náhradu škody, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,- Eur a uloženie povinnosti uverejniť ospravedlnenie, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 51C/160/2014, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. januára 2021 č. k. 15Co/154/2020-831 takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcov 1/ a 2/ z a m i e t a.

Žalovanému voči spoločnej a nerozdelnej povinnosti žalobcov v 1. a 2. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou doručenou súdu dňa 16.06.2014, doplnenou dňa 21.07.2014, dňa 18.03.2019 a dňa 09.05.2019 (zmena petitu žaloby pripustená uznesením súdu zo dňa 20.05.2019, č. k. 51C/160/2014-369), proti žalovanému domáhali vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zabezpečovať plynulú dodávku pitnej vody a odvod splaškov do/z nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov - rodinný dom vedený na liste vlastníctva č. XXX, okres L. A., obec L., m. č. Y., katastrálne územie Y, parcela č. XXXX, súpisné číslo XXXX, nachádzajúci sa na L. N. č. X/A v L., mestskej časti Y. a rodinný dom vedený na liste vlastníctva č. XXX, okres L. A., obec L. m. č. F. Y., parcela č. XXXX/X, súpisné číslo XXXX, nachádzajúci sa na F. N. XX v L., mestskej časti F. Y. Zároveň sa žalobcovia domáhali, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie majetkovej ujmy (škody) a bezdôvodného obohatenia spolu vo výške 58.425,08 Eur s príslušenstvom a na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,- Eur.

1.1. Žalobcovia ďalej žiadali, aby súd uložil žalovanému povinnosť uverejniť ospravedlnenie v

celoštatnom denníku, s textom:

„Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. so sídlom na Prešovskej ulici č. 48 v Bratislave, IČO: 35 850 370, sa ospravedľňuje pani K. B. Z. a jej manželovi A. L. Z., obaja bytom L. N. X/A v L., za exekúciu EX 633/2011 na ich bankový účet a nehnuteľnosti, ktorú iniciovala na Okresnom súde Bratislava II. Dôvod exekúcie, že nezaplatili za poskytnuté služby našej spoločnosti sa nezakladá na pravde. Svojím konaním sme hlboko poškodili ich dobré meno, spôsobili majetkovú a nemajetkovú ujmu a hrubým spôsobom narušili ich súkromie.“

2. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č. k. 51C/160/2014-711 zo dňa 24.06.2020 vo výroku I žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol a výrokom II žalovanému priznal proti žalobcovi v 1. rade a žalobkyni v 2. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2.1. Vo vzťahu k prvému požadovanému výroku, ktorým žalobcovia žiadali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zabezpečovať plynulú dodávku pitnej vody a odvod splaškov z/do nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov - rodinný dom vedený na liste vlastníctva č. XXX, okres L. A., obec L. m. č. Y, katastrálne územie Y, parcela č. XXXX, súpisné č. XXXX, nachádzajúci sa na L. N. č. X/A v L., mestskej časti Y a rodinný dom vedený na liste vlastníctva č. XXX, okres L. A., obec L. m. č. F. Y, parcela č. XXXX/X, súpisné číslo XXXX, nachádzajúci sa na F. N. XX v L., mestskej časti F. Y, súd uvádza, že v priebehu konania bolo preukázané, že žalovaný si v súlade s platne uzavretými zmluvami predmetnú povinnosť plnil aj plní. V konaní nebolo žalobcami preukázané, že by žalovaný porušoval svoje zmluvné a zákonné povinnosti a nezabezpečoval predmetné nehnuteľnosti dodávkami pitnej vody a odvozom splaškov (za predpokladu pripojenia nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu). Súd navyše svojím rozhodnutím nemôže obmedziť právo žalovaného na prerušenie alebo obmedzenie dodávok pitnej vody zakotvené tak v zmluve, ako aj v zákone. V zmysle ustanovenia § 28 ods. 3 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách sú totiž žalobcovia ako odberatelia povinní platiť za odber vody z verejného vodovodu prevádzkovateľovi verejného vodovodu vodné (ak sa nedohodnú, že vodné sa platí vlastníčkovi verejného vodovodu). V prípade, ak žalobcovia ako odberatelia túto svoju povinnosť porušujú, potom v súlade s § 32 ods. 1 písm. m) uvedeného zákona č. 442/2002 Z. z. môže žalovaný ako prevádzkovateľ prerušiť alebo obmedziť dodávku vody z verejného vodovodu alebo odvádzanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie, a to v prípade nezaplatenia vodného alebo stočného po dobu dlhšiu ako 30 dní po dobe splatnosti. Z uvedeného dôvodu súd nemôže uložiť žalovanému povinnosť v rozpore so zákonom a nútiť ho, aby si v prípade predpokladaného zákonom nemohol uplatniť svoje (záonné) právo. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu v tejto časti zamietol.

2.2. Ďalej si žalobcovia v konaní uplatnili nárok na zaplatenie sumy 58.425,08 €, ktorá suma pozostáva z bezdôvodného obohatenia vo výške 746,14 € a zo škody, ktorá žalobcom vznikla zmarením nájmu ich nehnuteľnosti a v súvislosti s neoprávnenou exekúciou. Vo vzťahu k uvedenému nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 746,14 € súd uviedol, že z predložených dokladov zistil, že uvedená suma pozostáva jednak z pokút a jednak z úhrad faktúr za dodávku vody do nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov. Žalobcovia v konaní predložili len prehľad tzv. „otvorených položiek zákazníka“ a fotokópie pokladničných dokladov preukazujúcich úhrady faktúr vystavených žalovaným v sume 252,33 € a 493,81 €. Žalobcovia v konaní nekonkretizovali, v čom vidia nesprávnosť vyúčtovania a jednotlivých faktúr. Nepostačuje pre priznanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia bez ďalšieho iba tvrdenie, že žalovaný si neoprávnenne vyúčtoval tieto čiastky, a že žalobcom neboli nedoručené faktúry s odôvodnením, že nedisponujú právom na manipuláciu s poštovými schránkami. Záverom súd dodal, že pokiaľ by mal uvedený nárok predstavovať náhradu škody, je potrebné uviesť, že žalobcovia v konaní neoznačili a ani súd nezistil, akú právnu povinnosť mal v tomto prípade žalovaný porušiť tak, aby žalobcom porušením povinnosti žalovaného vznikla škoda. Navyše, ak by si žalobcovia riadne a včas plnili svoje povinnosti vyplývajúce im zo zmluvy a zákona, žalovaný by nepristúpil k realizácii svojho práva na prerušenie dodávky pitnej vody do odberného miesta. Tým, že žalobcovia riadne a včas nezaplatili žalovanému úhrady za dodané služby, sami nastolili stav, kedy si svojim konaním (zaplatiť za služby riadne a včas) spôsobili ujmu, ktorú subjektívne môžu pocítiť za škodu zapríčinenú zo strany žalovaného. Žalovaný však bol v zmysle zákona a zmluvných dojednaní oprávnený vystaviť žalobcom faktúry za dodávku pitnej vody ako aj upomienky za neuhradenie faktúr v dobe ich splatnosti a bol oprávnený požadovať od žalobcov aj úhradu nákladov spojených s odpojením a opätovným pripojením odberného miesta na verejný vodovod. Nakoľko k odpojeniu odberného miesta od dodávky pitnej vody

došlo z dôvodov na strane žalobcov, žalovaný nezodpovedá ani za škodu, ktorá by im mohla prípadne vzniknúť týmto postupom. Žalobcovia teda ani v tejto časti uplatneného nároku na náhradu škody neunesli dôkazné bremeno v podobe preukázania vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím konania (porušenie právnej povinnosti) zo strany žalobcu a následkom (vzniknutou škodou).

Vo zvyšnej časti žaloby sa žalobcovia domáhali voči žalovanému priznania nároku titulom náhrady škody, ktorá mala žalobcom vzniknúť konaním žalovaného, ktorý tým, že podal nedôvodný a neoprávnený návrh na vykonanie exekúcie, zaviniť, že došlo k zápisu exekučného záložného práva na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov a existencia toho zápisu viedla k tomu, že záujemca o nájom predmetnej nehnuteľnosti nepristúpil k podpisu nájomnej zmluvy. Predpokladom na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je preukázanie porušenia právnej povinnosti, vznik škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou). Vzniknutá škoda v podobe skutočnej škody (damnum emergens) musí byť spôsobená bez pochybností práve porušením právnej povinnosti. Samotná škoda a ani porušenie právnej povinnosti, bez existencie priamej príčinnej súvislosti, však ako také ešte nezakladajú zodpovednosť za škodu a tomu zodpovedajúce právo na jej náhradu. Príčinná súvislosť musí byť nielen tvrdená (domnelá), ale musí byť bezpečne preukázaná. Povinnosť tvrdenia, bremeno tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno, týkajúce sa príčinnej súvislosti zaťažuje v zásade tú stranu sporu, ktorej tvrdenie má byť preukázané, teda poškodeného - v tomto prípade žalobcov. Platí, že vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť pritom bezpečne preukázaný a bezprostredný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala, pričom rozhodujúca je iba vecná súvislosť príčiny a následku. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. V danej veci (okrem iného) absentuje práve vyššie uvádzaná bezprostredná a priama príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním žalovaného. Z výpovede svedkyne p. M., konateľky spoločnosti L. J., R.K.S.. jednoznačne vyplynulo, že skutočnosť, že na liste vlastníctva bola „zapísaná exekúcia“ nebola jediným a hlavným dôvodom, prečo nedošlo k podpisu nájomnej zmluvy. Svedkyňa jednoznačne uviedla, že dôvodom, prečo sa rozhodla spoločnosť pre inú nehnuteľnosť ako tú, ktorá bola predmetom rokovaní medzi žalobcami a spol. L. J., R.K.S., bola skutočnosť, že si našli inú vhodnejšiu nehnuteľnosť na podnikateľskú činnosť (ktorá bola väčšia a nájomné bolo výhodnejšie). Skutočnosť, že na liste vlastníctva je uvedená exekúcia spolu s tým, že sa na danom mieste nachádzal odpojený plynomer, ju následne len utvrdili v správnosti jej rozhodnutia. Teda z uvedeného jednoznačne vyplýva, že skutočnosť, že na predmetnom liste vlastníctva bola poznámka o exekučnom záložnom práve, nebola dôvodom, pre ktorý nedošlo k uzavretiu nájomnej zmluvy medzi žalobcami a spol. L. J., R.K.S.. Už z uvedeného dôvodu, bez skúmania ďalších podmienok (porušenia právnej povinnosti a vznik škody) nebolo možné žalobcom v tejto časti ich nárok priznať. Navyše žalovaný vo vzťahu k tomuto nároku žalobcov na náhradu škody, predstavujúcej rozdiel medzi očakávaným a dosiahnutým nájomom, vzniesol aj námietku premĺčania. Právo na náhradu škody sa premĺči v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá; najneskoršie sa právo na náhradu škody premĺči za tri roky odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Žaloba žalobcov bola súdu doručená 16.06.2014. Ak by aj súd pripustil, že už v tomto podaní si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody (čo podľa názoru súdu žalobcovia urobili až podaním - doplnením žaloby zo dňa 21.07.2014) vo výške 3.600,- € mesačne predstavujúcej ušlý nájom so spol. L. J., ktorá mala byť v nájomnom vzťahu so žalobcami od 11/2011 a následne vo výške 600,- € mesačne od začiatku nájomného vzťahu so spoločnosťou MERCK t. j. od 15.12.2011 a následne škodu vo výške 600,- € mesačne. Teda minimálna výška škody v dôsledku exekúcie by mala byť za obdobie od 01.11.2011 do 14.12.2011 vo výške 3.600 € mesačne a od 15.12.2011 vo výške 600,- € mesačne, pričom v tomto podaní žalobcovia toto obdobie časovo neohranili (urobili tak až podaním zo dňa 18.03.2019). Žalobcom bolo oznámenie exekučného súdu o tom, že exekúcia je skončená doručené 21.05.2012, žaloba bola doručená súdu 16.06.2014. Najneskôr teda dňa 21.05.2012 sa žalobcovia dozvedeli o škode a o tom, kto má za ňu zodpovedať, a teda najneskôr dňa 21.05.2014 došlo k premĺčaniu tejto škody, a keďže žaloba bola podaná na súd až dňa 14.06.2014 a doplnenie žaloby až 21.07.2014, je tento nárok v časti nároku na náhradu škody uplatnenej

žalobou doručenu súdu dňa 16.06.2014 v spojení s jej doplnením zo dňa 21.07.2014, premlčaný. Následne žalobcovia až v podaní zo dňa 18.03.2019, ktoré bolo súdu doručené dňa 20.03.2019, rozšírili žalobu v II. výroku a až v tomto podaní riadne vyčíslili celú vzniknutú škodu z titulu rozdielu nájmu a uviedli, že časovo najnovšia škoda spôsobená exekúciou vo výške 3.600,- € im vznikla za mesiac 6/2015, nakoľko od 01.07.2015 začali predmetnú nehnuteľnosť prenajímať SLSP za 3.600,- € mesačne, kedy im už údajne škoda ďalej nevznikala. Takáto škoda sa teda v zmysle § 106 ods. 1 OZ premlčala v júni 2017. Žalobcovia však rozšírenie žaloby podali na súd až dňa 03.05.2019. Uvedený nárok žalobcov, ak by aj bol dôvodný, je rovnako premlčaný.

2.3. Vo vzťahu k žalobcami uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,- Eur súd prvej inštancie uviedol, že konanie žalovaného nespĺňa znaky zásahu, ktorý by zakladal právo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy. Ak sa aj žalobcovia subjektívne cítia byť postupom žalovaného pri vymáhaní pohľadávky súdnou cestou a následne exekúciou dotknutí, spôsobilosť určitého konania a tvrdení zasiahnuť do osobnostných práv treba hodnotiť dôsledne z hľadiska ich objektívnej, nie subjektívnej spôsobilosti na takýto zásah a postup žalovaného, ktorý podal návrh na vydanie platobného rozkazu a na vykonanie exekúcie nemožno považovať za exces a za postup objektívne spôsobilý privodiť žalobcom ujmu na ich právach na ochranu osobnosti a preto neprichádza do úvahy ani priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Navyše, ak by exekútor pri výkone svojich povinností prekročil zákonom vymedzené hranice upravené exekučným poriadkom a takýmto postupom by prípadne spôsobil škodu, zodpovedá za takýto postup výlučne exekútor, resp. štát, nakoľko exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu ustanovenom Exekučným poriadkom. V žiadnom prípade však nemôže zodpovedať a nezodpovedá za spôsob vedenia exekúcie žalovaný ako oprávnený v exekučnom konaní. Tvrdenia žalobcov, že konaním žalovaného najmä v súvislosti s uvedenou exekúciou došlo k zníženiu jeho životnej úrovne, zníženiu spoločenského postavenia, straty dôvery v tento štát, straty možnosti finančne podporovať svoje deti (ktoré odišli do zahraničia), či straty veľkej časti svojho majetku, nenapĺňa zákonom predpokladané pojmové znaky na priznanie nemajetkovej ujmy, nakoľko je založené na ničím nepodloženom predpoklade, že tieto skutočnosti, mali spochybniť dôveryhodnosť a vážnosť osoby žalobcov ako aj ich uplatnenie v pracovnej oblasti, spoločenskej oblasti, či v oblasti životnej úrovne. Takéto tvrdenia žalobcov sú navyše absolútne nepreskúmateľné, nakoľko žalobcovia ako bolo uvedené nepreukázali (aspoň označením dôkazov), že by akýmkoľvek konaním žalovaného došlo k zásahu do ich spoločenského postavenia alebo sa negatívnym spôsobom premietlo do jeho profesijného, či rodinného života. Teda žalobcovia nepreukázali príčinnú súvislosť medzi tvrdenou nemajetkovou ujmu a konaním žalovaného. Zadosťučinenie v peniazoch predstavuje inštitút, ktorý nemožno použiť na vyváženie a zmiernenie bežnej alebo samotným žiadateľom vyvolaným stavom tvrdenej nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby. V konaní teda nebolo žalobcami preukázané, že by konanie žalovaného bolo objektívne spôsobilé privodiť žalobcom zníženie kvality života, zdravia, zníženie ich dôstojnosti, vážnosti a cti. Vychádzajúc z uvedeného potom, vzhľadom na to, že neboli splnené základné zákonné predpoklady (§ 13 Občianskeho zákonníka) pre priznanie týchto práv uplatnených žalobcami, súd žalobu aj v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

2.4. Vyššie uvedené odôvodnenie sa vzťahuje aj na nárok žalobcov týkajúci sa uverejnenia ospravedlnenia. Žalobcovia v priebehu konania ani len nešpecifikovali, akým konkrétnym konaním malo zo strany žalovaného dôjsť k zásahu do ich osobnostných práv. Navyše pokiaľ ide o nárok žalobcov na zverejnenie ospravedlnenia, súd má za to, že nie je prípustné také ospravedlnenie, až z obsahu ktorého by sa časť verejnosti dozvedela o zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby, o ktorom by sa inak táto verejnosť nemala ako dozvedieť, a preto aj v tejto časti súd nárok žalobcov zamietol.

2.5. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali žalobcovia odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 15Co/154/2020-831 zo dňa 27. januára 2021. Výrokom I. rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24. júna 2020, č. k. 51C/160/2014-711, vo výroku, ktorým žalobu zamietol, potvrdil a vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalobcov v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %. Výrokom II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalobcov v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %.

3.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné. K zamietnutiu žaloby v petite ktorej sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti žalovanému zabezpečovať plynulú dodávku pitnej vody a odvod splaškov do/z nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov - rodinných domov v L. na L. N. č. X/A a F. N. Č.. XX, odvolací súd uviedol, že sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobcovia v konaní nepreukázali, že by žalovaný porušoval svoje zmluvné a zákonné povinnosti a nezabezpečoval dotknuté nehnuteľnosti dodávkami pitnej vody a odvodom splaškov (za predpokladu pripojenia nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu). Žalobcovia žiadnym spôsobom nepreukázali, že konanie žalovaného bolo svojvoľné, nepreukázali, že by si riadne a včas plnili všetky povinnosti (predovšetkým uhrádzali platby), vyplývajúce zo zmlúv o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd, ktoré žalobcovia uzatvorili so žalovaným k nehnuteľnostiam v ich vlastníctve, ktorých sa predmetná žaloba týka.

3.2. Vo vzťahu k zamietnutiu žaloby v časti, ktorou sa žalobcovia domáhali náhrady škody, pričom časť tejto škody mala predstavovať škodu spôsobenú ušľým nájomom zo zmareného prenájmu nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov v dôsledku neoprávnenej exekúcie vedenej žalovaným ako oprávneným, sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Ďalej poukázal na to, že podmienkou vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka je porušenie právnej povinnosti, vznik škody a príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody. Podľa žalobcov škoda v podobe ušlého nájmu im vznikla v dôsledku zápisu informácie o exekúcii na list vlastníctva k nehnuteľnostiam žalobcov. Odvolací súd konštatoval, že v prejednávanej veci nebolo preukázané porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného ako oprávneného v súvislosti s exekučným konaním sp. zn. EX 633/2011. Realizáciu práva exekúciou na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu nemožno označiť za protiprávne konanie. Okrem absencie príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody tak nebola v konaní preukázaná ani ďalšia zákonná podmienka vzniku zodpovednosti žalovaného za prípadnú škodu, a to porušenie právnej povinnosti.

3.3. Odvolací súd v bode 9.4. tiež uviedol, že sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie o premlčení tejto časti nároku na náhradu škody. Správne konštatoval súd prvej inštancie ako aj žalobcovia, že v súlade s § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. O prípadnej škode spôsobenej ušľým nájomom a jej výške sa žalobcovia dozvedeli, keď neuzatvorili nájomnú zmluvu so spoločnosťou L. J. R..K..S., keď nájomný vzťah mal byť dohodnutý od 01.11.2011 a nájom mal predstavovať výšku 3.600,- Eur, následne keď uzatvorili nájomnú zmluvu so spoločnosťou H. R.. R. K..S.. od 15.12.2011 s dohodnutým nájomným vo výške 3.000,- Eur, teda o 600,- Eur nižším ako nájom s predchádzajúcou spoločnosťou, ktorá škoda mala vzniknúť vo výške 600,- Eur za každý mesiac až do 01.07.2015, od ktorého dátumu prenajali nehnuteľnosť Slovenskej sporiteľni, a.s., za nájomné vo výške 3.600,- Eur. Každý mesiac od 01.11.2011 až do 01.07.2015 poznali výšku nimi tvrdenej škody a k dôvodom jej vzniku bola, podľa žalobcov, poznámka o exekučnom záložnom práve na liste vlastníctva, z čoho vinia žalovaného. Potom v čase vzniku škody mali vedomosť aj o tom, kto za škodu zodpovedá. Žalovanú škodu prvýkrát vyčíslili až v podaní doručenom súdu dňa 20.03.2019, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

3.4. V bode 10. sa odvolací súd vysporiadal s časťou žalobného petitu týkajúceho sa zaplatenia sumy 746,14 Eur titulom bezdôvodného obohatenia súvisiaceho s odpojením a znovu pripojením rodinného domu na L. N. od dodávok pitnej vody. Žalobcovia žiadnym spôsobom neidentifikovali právny dôvod bezdôvodného obohatenia, na základe ktorého sa domáhajú jeho vydania žalovaným. Oprávnenosť ich nároku tak nebolo možné posúdiť. Pokiaľ by sa tohto nároku žalobcovia domáhali titulom náhrady škody, súd prvej inštancie dospel k správne záveru, podľa ktorého ani v tejto časti uplatneného nároku žalobcovia neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali vznik škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím konania (porušenie právnej povinnosti) zo strany žalovaného a následkom (vzniknutou škodou). V prípade neplnenia povinností uvedených v zmluve ako aj vyplývajúcich zo zákona č. 442/2002 Z. z. mal žalovaný zákonné právo prerušiť dodávku pitnej vody ako aj odvádzanie odpadových vôd (§ 32 ods. 1 písm. m/ zákona č. 442/2002 Z. z.), náklady s tým spojené uhrádza odberateľ (§ 32 ods. 8 zákona č. 442/2002 Z. z.). Žalobcovia v konaní nepreukázali, že si riadne plnili svoje povinnosti vyplývajúce zo zmlúv o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd, nepreukázali ani protiprávne konanie žalovaného a v odvolaní ani žiadnym spôsobom nespochybnili rozhodnutie súdu

prvej inštancie o zamietnutí žaloby v tejto časti. Preto rozhodnutie o tejto časti žalobného petitu nemohlo byť predmetom prieskumu odvolacím súdom. Pokiaľ žalobcovia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného opätovne spochybnili doručenie faktúr, ktorými žalovaný fakturoval náklady spojené s prerušením dodávok pitnej vody, a ktoré si žalobcovia v konaní uplatňujú titulom bezdôvodného obohatenia, namietali uplatnenie úrokov z omeškania, prípadne doručenie upomienok, odvolací súd opätovne poukazuje na to, že ak sa žalobcovia domáhali vydania bezdôvodného obohatenia, resp. náhrady škody, dôkazné bremeno preukázania dôvodnosti nároku spočívalo predovšetkým na nich. Žalobcovia v konaní nepredložili žiadne dôkazy, ktorými by preukázali nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. na náhradu škody voči žalovanému ani vykonanie takýchto dôkazov nenavrhli, a to napriek tomu, že od 16.07.2019 boli v konaní zastúpení advokátskou kanceláriou.

3.5. V odvolaní proti zamietnutiu žaloby v časti týkajúcej sa nároku na nemajetkovú ujmu odvolatelia namietali, že ich nárok premlčaný nie je, argumentujúc rozhodovacou praxou, podľa ktorej nie je rozhodujúci moment, kedy došlo k protiprávnemu zásahu, ktorý viedol k nemajetkovej ujme, ale kedy došlo k nemajetkovej ujme. Odvolací súd poukázal na to, že dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie zamietol žalobný návrh žalobcov v tejto časti, nebolo premlčanie nároku. Súdom prvej inštancie zamietol žalobu žalobcov v časti týkajúcej sa nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu, že žalobcovia nepreukázali splnenie zákonných predpokladov pre priznanie takéhoto nároku. Neuniesli dôkazné bremeno a nepreukázali, že konanie žalovaného, ktorým mal zasiahnuť do ich osobnostných práv, napĺňa znaky zásahu, ktorý by zakladal ich právo na náhradu nemajetkovej ujmy, konkrétne, že išlo o zásah neoprávnený a zároveň objektívne spôsobilý zasiahnuť do osobnostných práv žalobcov. Odvolanie odvolateľov iné námietky, okrem námietky, podľa ktorej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nepovažujú za premlčaný, neobsahovalo.

3.6. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, ktorý zamietol žalobný návrh v časti, v ktorej sa voči žalovanému domáhali uverejnenia ospravedlnenia. Odvolací súd zdôraznil, že dôkazné bremeno preukázania existencie zásahu do osobnostných práv zaťažovalo žalobcov. K námietke žalobcov, že konanie žalovaného je v rozpore s dobrými mravmi, pričom žiadnym spôsobom nekonkretizovali, aké konanie, resp. v čom je konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, preto uvedená námietka nemohla byť predmetom prieskumu odvolacím súdom.

3.7. Vo vzťahu k výroku o trovách konania na súde prvej inštancie odvolací súd s poukazom na ust. § 379 písm. a/ CSP tento zmenil tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalobcov v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %, keďže žalovaný mal v konaní plný úspech a žalobcovia ako manželia a bezpodieloví spoluvlastníci dotknutých nehnuteľností mali v konaní postavenie nerozlučných spoločníkov podľa § 77 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalobcov v 1. a 2. rade.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia dňa 21.04.2021 prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktoré odôvodnili ust. § 420 písm. f) CSP a ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

4.1. Vo vzťahu k ich požiadavke zabezpečiť dodávku pitnej vody a odvod splaškov do/z nehnuteľností špecifikovaných v návrhu uviedli, že nepopierajú, že žalovaný môže dodávku vody prerušiť, toto prerušenie však nebolo odôvodnené na základe potrebných ustanovení zákona a podľa názoru žalobcov bolo svojvoľné. Žalovaný zastavil dodávku v zmysle spotrebiteľskej zmluvy len na základe toho, že údajne žalobcovia neuhradili dlžnú sumu, pričom tak, ako vyplynulo z dokazovania, táto dlžná suma bola uhradená riadne, len z dôvodu neuvedenia variabilného symbolu platby nebola riadne spárovaná. K problematike premlčania práva na náhradu škody uviedli, že vyčíslili svoj nárok v konaní v momente, kedy nadobudli vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy a rozsahu, ktorý bolo možné objektívne vyčísliť v peniazoch, t. j. ku dňu 31.05.2016. V tejto súvislosti dovolatelia poukázali na uznesenie NS SR 8Cdo/14/2017. Žalobcovia tiež spochybnili postup súdu prvej inštancie, keď tento uznesením sp. zn. 51C/160/2014 zo dňa 10.04.2019 pripustil zmenu žaloby žalobcov v druhom výroku, nakoľko v tomto prípade sa podľa názoru žalobcov nejednalo o podstatnú zmenu žaloby, ale iba o upresnenie petitu. Zdôraznili, že svoje nároky na súde uplatnili v rámci subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej lehoty. Nestotožnili sa preto s názorom súdu prvej inštancie a s názorom odvolacieho súdu, že nárok žalobcov je v tomto prípade premlčaný, keďže bol zo strany žalobcov uplatnený vtedy, keď sa o reálnej výške

škody dozvedeli a objektívne nebolo z ich strany možné uplatniť si nárok škôr.

4.2. K náhrade nemajetkovej ujmy poukázali na rozhodnutie 5Cdo/265/2009, podľa ktorého premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Vyjadrili presvedčenie, že ich nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je premlčaný a tento si uplatnili v rámci objektívnej premlčacej lehoty. Uviedli rozhodnutia NS ČR 31Cdo/4835/2014, 29Cdo/2678/2015. Žalobcovia mali za to, že začiatok objektívnej premlčacej doby by mal byť pri oboch inštitútoch (náhrada škody a náhrada nemajetkovej ujmy) vnímaný rovnako. Aj pri premlčaní odškodnenia nemajetkovej ujmy by sa mal začiatok plynutia premlčacej doby viazať až na skutočnosť, keď dôjde k vzniku ujmy. S týmito tvrdeniami sa odvolací súd ani súd prvej inštancie dostatočne nevysporiadali. Žalobcovia uviedli, že samotná skutočnosť, že je voči osobe vedené exekučné konanie je spôsobilá privodiť fyzickej osobe ujmu na jej osobnostných právach, a to najmä jej dobré meno a povesť. Žalovaný už mnoho rokov spôsobuje žalobcom komplikácie v ich profesnom, osobnom, ako aj rodinnom živote, pričom podľa názoru žalobcov je jeho konanie absolútne účelové a v rozpore s dobrými mravmi. Požadované ospravedlnenie považujú žalobcovia za primerané konaniu žalobcu (dovolatelia zrejme mysleli konaniu žalovaného, pozn. súdu).

4.3. Žalobcovia sa nestotožnili ani so spôsobom hodnotenia dôkazov súdmi nižších stupňov. Žalobcovia mali za to, že súd nesprávne posúdil dôkazy, ktoré boli žalobcami v rámci súdneho konania predkladané, čím súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcom riadne vykonávať ich práva, napríklad tým, že dôkaz, ktorý žalobcovia predložili, už nezohľadňoval s ohľadom na sudcovskú koncentráciu, prípadne tak, že dôkazy nehodnotil v ich vzájomnej súvislosti, čím je daná prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP. Žalobcovia tiež poukázali na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, ktorá bola iná ako ju posúdil prvostupňový súd a súd odvolací, a to najmä v oblasti premlčania nároku žalobcov, čím je daná prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1.

4.4. Záverom žalobcovia navrhli, aby dovolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 15Co/154/2020-831 zo dňa 27.01.2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 15Co/154/2020-831 zo dňa 27.01.2021 spolu s rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24.06.2020, č. k. 51C/160/2014-711 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie a priznal žalobcom náhradu trov dovolacieho konania.

5. K dovolaniu sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril žalovaný, ktorý ho navrhol odmietnuť. Žalobcovia tvrdili, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo nesprávnym posúdením dôkazov, uvedené však nie je spôsobilé založiť prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP. Vo vzťahu k prípustnosti podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalobcovia bližšie nešpecifikovali dôvod tejto prípustnosti, teda nevymedzili konkrétnu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mali súdy nižšieho stupňa odchýliť a ako sa má príslušná právna otázka podľa nich správne riešiť. Žalobcovia nešpecifikovali právnu otázku ani neuviedli, ako má byť táto riešená. Záverom žalovaný preto dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalobcov ako procesne neprípustne odmietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v

tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu (1Cdo/54/2018, 2Cdo/33/2017, 3Cdo/33/2017, 4Cdo/54/2018, 5Cdo/104/2017, 7Cdo/29/2018, 8Cdo/140/2017).

11. V uvedenom prípade vyvodzovali dovolatelia prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP a z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

12. Prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) dovolateľ vyvodzoval z existencie väčšieho množstva pochybení, ktorých sa mali dopustiť nižšie súdy. Dovolateľ namietal spôsob hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie. Žalobcovia mali za to, že súd nesprávne posúdil dôkazy, ktoré boli žalobcami v rámci súdneho konania predkladané, čím súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcom riadne vykonávať ich práva, napríklad tým, že dôkaz, ktorý žalobcovia predložili, už nezohľadňoval s ohľadom na sudcovskú koncentráciu, prípadne tak, že dôkazy nehodnotil v ich vzájomnej súvislosti, čím je daná prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP.

13. Dovolací súd zdôrazňuje, že v súlade s § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil. Súd prvej inštancie vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, vypočul strany sporu, svedkov, oboznámil sa s dôkazmi predkladanými stranami sporu a tieto vyhodnotil vo vzájomnej súvislosti. Len samotná skutočnosť, že sa dovolatelia so spôsobom

hodnotenia dôkazov nestotožňujú, nezakladá dôvodnosť uplatneného dovolacieho dôvodu.

14. Pod prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) dovolatelia uviedli aj nespokojnosť s výsledkami skutkových tvrdení tak, ako ich hodnotili sudy nižšej inštancie, vo viacerých častiach svojho dovolania polemizujú so skutkovými závermi súdov nižšieho stupňa ohľadne oprávnenia žalovaného prerušiť dodávku vody do/z nehnuteľností. Dovolací súd tu uvádza, že len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP (viď viaceré rozhodnutia dovolacieho súdu, napríklad sp. zn. 2Cdo/130/2011, 3Cdo/248/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012).

15. Dovolatelia spochybnili postup súdu prvej inštancie, keď tento uznesením sp. zn. 51C/160/2014 zo dňa 10.04.2019 pripustil zmenu žaloby žalobcov v druhom výroku, nakoľko v tomto prípade sa podľa názoru žalobcov nejednalo o podstatnú zmenu žaloby, ale iba o upresnenie petitu. Zdôraznili, že svoje nároky na súde uplatnili v rámci subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej lehoty. Nestotožnili sa preto s názorom súdu prvej inštancie a s názorom odvolacieho súdu, že nárok žalobcov je v tomto prípade premlčaný, keďže bol zo strany žalobcov uplatnený vtedy, keď sa o reálnej výške škody dozvedeli a objektívne nebolo z ich strany možné uplatniť si nárok skôr. Aj v tejto časti dovolania je nutné konštatovať, že polemika žalobcov ohľadne otázky premlčania a plynutia objektívnej a subjektívnej lehoty na uplatnenie nároku na náhradu škody, nie je v tomto konkrétnom prípade ani relevantná. Súd prvej inštancie žalobný nárok v časti náhrady škody zamietol z dôvodu absencie kauzálneho nexusu, v časti náhrady nemajetkovej ujmy bol tento zamietnutý z dôvodu, že konanie žalovaného nespĺňalo znaky zásahu, ktorý by zakladal právo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy. Nad rámec toho a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným, bolo oboma súdmi nižšej inštancie konštatované, že nárok na náhradu škody je aj premlčaný.

16. Žalobcovia uplatnili dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania.

18. Dovolatelia nevymedzili právnu otázku, od riešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu zákonom stanoveným spôsobom, a teda v tejto časti je dovolanie neprípustné.

19. K problematike premlčania práva na náhradu škody uviedli, že vyčíslili svoj nárok v konaní v momente, kedy nadobudli vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy a rozsahu, ktorý bolo možné objektívne vyčísliť v peniazoch, t. j. ku dňu 31.05.2016. V tejto súvislosti dovolatelia poukázali na uznesenie NS SR 8Cdo/14/2017. K náhrade nemajetkovej ujmy poukázali na rozhodnutie 5Cdo/265/2009, podľa ktorého premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Vyjadrili presvedčenie, že ich nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je premlčaný a tento si uplatnili v rámci objektívnej premlčacej lehoty. Uviedli rozhodnutia NS ČR 31Cdo/4835/2014,

29Cdo/2678/2015. Žalobcovia mali za to, že začiatok objektívnej premlčacej doby by mal byť pri oboch inštitútoch (náhrada škody a náhrada nemajetkovej ujmy) vnímaný rovnako. Aj pri premlčení odškodnenia nemajetkovej ujmy by sa mal začiatok plynutia premlčacej doby viazať až na skutočnosť, keď dôjde k vzniku ujmy. S týmito tvrdeniami sa odvolací súd ani súd prvej inštancie dostatočne nevysporiadali.

20. Dovolatelia uviedli celkovo tri rôzne problematiky, s riešením ktorým vyjadrili svoju nespokojnosť, avšak základný predpoklad na splnenie prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP nenaplnili. Nevymedzili právnu otázku, od riešenia ktorej sa mal odvolací súd odkloniť. Nad rámec vyššie uvedeného navyše prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) dovolatelia odôvodnili problematikou premlčania a plynutia objektívnej/subjektívnej lehoty na uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, avšak potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od riešenia tejto právnej otázky, odvolací súd na jej riešení nezaložil svoje rozhodnutie, čiže ani v tomto smere nie je splnený predpoklad na prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP.

21. V prípade, ak by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky (otázok) nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03). Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že na podklade dovolania žalobcov nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

22. Súčasťou dovolania bol aj prípis označený ako Vyjadrenie žalobcov, Príloha k dovolaniu žalobcov proti rozsudku KS v Bratislave č. k. 15Co/154/2020-831 zo dňa 27.01.2021 podpísaný žalobcami, v ktorom žalobcovia pripojili svoj pohľad na konanie žalovaného a doterajšie konanie súdov v sporoch, ktoré spolu vedú. V zmysle ust. § 429 ods. 1 CSP musí byť dovolateľ v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania musia byť spísané advokátom. Vzhľadom na nesplnenie obligatórnej náležitosti povinného spísania podania advokátom, ako aj skutočnosti, že podanie nemá s prebiehajúcim dovolacím konaním relevanciu, dovolací súd na obsah tohto podania neprihliadol.

23. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že dovolateľmi uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP neexistuje (nie je daný) a v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) nie je vymedzený zákonom predpísaným spôsobom. Z uvedeného dôvodu preto v sumare dovolanie dovolateľov podľa ustanovenia § 448 zamietol.

24. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, a preto na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP má voči žalobcom v 1. rade a v 2. rade zaviazaným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.